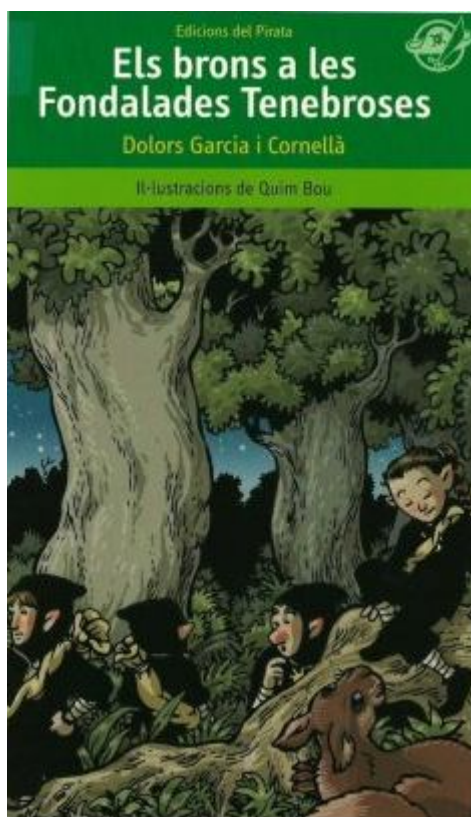

El gust per la lectura
Educació primària

ELS BRONS A LES FONDALADES TENEBROSES

Dolors Garcia i Cornellà

**QUADERN PER A L'ALUMNAT
(cicle superior)**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

SEMINARI
“El gust per la lectura”
2010-2011
Educació primària

Subdirecció General de Llengües i Entorn
Servei d’immersió i Ús de la Llengua

ELS BRONS A LES FONDALADES TENEBROSES

Dolors Garcia i Cornellà

MERCÈ ABEYÀ LAFONTANA

MONTSERRAT GABARRÓ PARERA

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

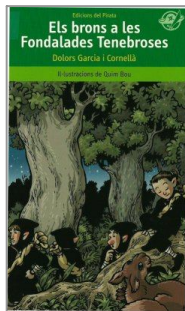
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

1. Busqueu a la coberta, a la portada i a la contraportada del llibre les dades necessàries per completar la fitxa:

Títol:	
Autora:	
Il·lustrador:	
Editorial:	
Lloc d'edició:	
Any d'edició:	
Col·lecció:	
Número:	

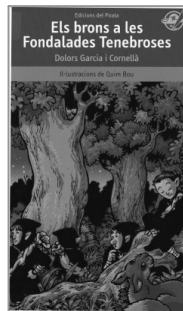
Coberta

Contracoberta

Portada

Contraportada

Llegiu el resum que hi ha a la contracoberta i contesteu aquestes preguntes:

- ❖ Qui us sembla que són els protagonistes de la novel·la?
- ❖ En què consisteix l'aventura?
- ❖ A quins possibles perills s'hauran d'enfrontar?
- ❖ Us sembla que us agradarà aquest llibre? Per què?

2. Busqueu informació sobre aquests éssers anomenats brownies o brons i completeu la taula. Per parelles, consulteu els documents a la biblioteca de l'escola i també a la biblioteca del barri o del poble.

	BROWNIES	BRONS
On viuen		
Què fan		
Com són		
Com van vestits		
Alçada		
Altres característiques		

3. Al llarg del primer capítol apareixen paraules que serveixen per anomenar recipients per posar el menjar o el beure. Busqueu-les, si cal, al diccionari i trobeu-ne vuit en aquesta sopa de lletres.

A	M	P	Q	I	E	B	C	M	O	R	V
P	B	E	C	D	O	N	E	T	F	H	K
B	U	R	E	S	C	U	D	E	L	L	A
A	O	O	C	B	A	J	D	T	U	G	U
S	Z	L	F	T	N	O	X	K	V	E	T
T	K	U	A	H	T	R	T	A	S	N	A
P	E	F	I	N	I	R	U	V	Z	R	L
Z	A	X	J	Q	R	E	K	I	U	L	P
S	N	M	U	Z	N	G	P	Y	B	O	T

4. Demaneu a persones de l'escola o de la vostra família que us diguin alguna cosa que voldrien recuperar si tinguessin la possibilitat de fer-ho i què implicaria tornar-ho a tenir.

- ❖ Què voldries recuperar?
- ❖ Per què ho voldries recuperar?
- ❖ T'ha passat alguna cosa per no tenir-ho?
- ❖ Què et passaria si ho recuperessis?
- ❖ ...

5. Completeu el quadre de les coses perdudes al poblat de Dorf.

QUI HO HA PERDUT?	QUÈ HA PERDUT?	QUÈ LI PASSA?	I SI NO HO RECUPERA?
	La son		
	La memòria		
	La màgia de les paraules		
	El somriure		
	El coratge		
	Les ganes de fer les coses ben fetes		
	Els poders		

6. Els brons compten l'edat amb llunes. Llegiu l'explicació que hi ha a la fitxa i penseu com ho deuen fer per saber l'edat.

Per què canvia la lluna?

La **Lluna** té un moviment de translació al voltant de la Terra i triga uns **28 dies** a fer una volta completa. Aquest moviment fa que l'aspecte de la Lluna canviï cada dia i origini les **quatre fases** de la Lluna. En realitat, el que canvia és la part de la Lluna que, il·luminada pel Sol, es pot veure des de la Terra.

Les quatre fases de la Lluna són:

- **Lluna creixent**
- **Lluna plena**
- **Lluna minvant**
- **Lluna nova**

Si voleu saber més coses sobre la lluna, podeu consultar la resta de la informació que trobareu en aquesta pàgina web:

<<http://www.edu365.cat/primaria/muds/natural/lluna/index.htm#>>

Calculeu l'edat, en anys, que tenen en Curial, en Lleir, en Muç i l'Afra.

Curial	150 llunes	_____ anys
Lleir	Més de 150 llunes	_____ anys
Muç	150 llunes	_____ anys
Afra	135 llunes	_____ anys

7. Segurament el brons feien servir fulles de pericó per fer els seus sacs. Busqueu informació sobre aquesta planta, que també s'anomena «herba de sant Joan». Apunteu quines són les seves característiques, on es troba i per a què es fa servir.

Característiques:

On es troba:

Per a què es fa servir:

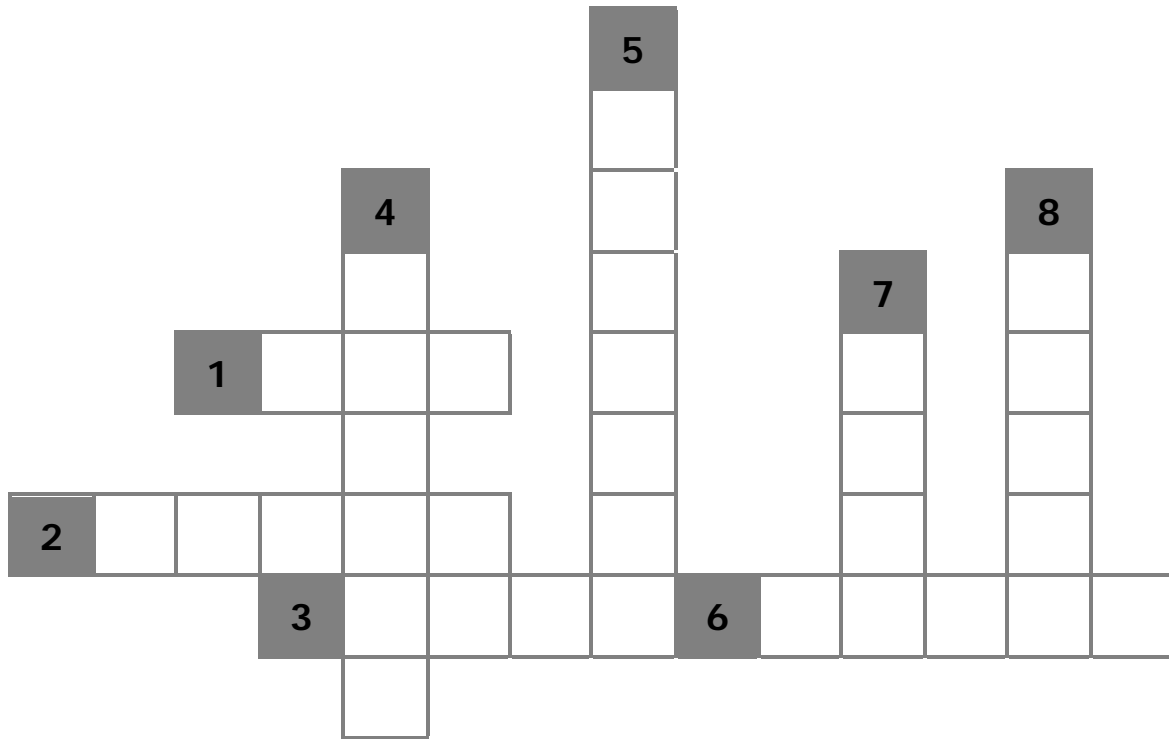
Pericó, herba del pericó, periquet, herba foradada, tresflorina, flor o herba de Sant Joan, flor de Sant Pere, herba de cop.

Us podeu ajudar consultant aquesta adreça web:

<<http://www.festes.org/articles.php?id=932>>

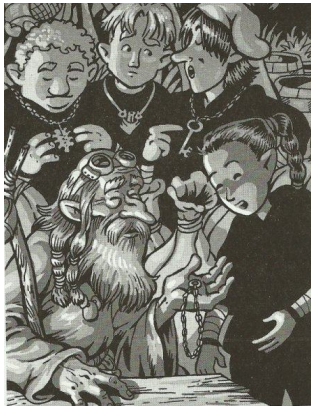
8. Al capítol «El llindar de les Fondalades Tenebroses» trobem que el mag defineix les virtuts dels quatre protagonistes i els dóna un amulet. Llegiu les frases i ompliu les caselles dels mots encreuats amb el nom que els correspon.

1. Ets valent i fort, i també tossut i compromès.
2. Ets el més gran.
3. Ets generosa, treballadora i constant.
4. Ets entenimentat i prudent.
5. Amulet que fa fluir les paraules.
6. Amulet que permet trobar el rumb.
7. Amulet que obre els camins tancats.
8. Amulet que fa venir les forces.

9. En Reiter dóna els quatre amulets als brons escollits perquè vagin ben protegits:

1. La fulla de roure

2. L'ampolla

3. La clau

4. L'anell

Busqueu les característiques de cada un dels objectes i poseu el número que li correspon.

Se l'ha de posar al dit anular de la mà esquerra.

L'ha de fer servir per obrir camins tancats.

És de vidre gravat.

És de ferro nou lluent com el sol.

L'ha de fer servir quan se sentin defallir per la raó que sigui.

S'ha de tocar tres vegades el nervi més gros amb l'índex de la mà esquerra.

Només s'ha de bufar tres cops perquè les paraules flueixin soles.

És d'or.

L'ha de fer servir sempre que necessitin diàleg per tirar endavant.

És feta de bronze.

S'ha d'amanyagar tres cops.

L'ha de fer servir quan no sàpiguen per on han d'anar.

10. Trieu els consells i les recomanacions que trobeu més importants de les que els fa en Reiter abans d'entrar a les Fondalades Tenebroses.

⇒

⇒

⇒

⇒

⇒

⇒

11. Si fóssiu algun dels quatre brons que estan a punt d'entrar a les Fondalades Tenebroses, quines preguntes li faríeu, a en Reiter?

⇒

⇒

⇒

⇒

⇒

⇒

12. Els brons han entrat a les Fondalades Tenebroses i han de fer servir els amulets per resoldre els problemes. A partir d'aquí, anoteu l'amulet que utilitzen cada vegada que es troben amb un perill i què és el que passa. Al final tindreu el recull de tot el

que aconseguen els quatre protagonistes en aquesta fantàstica nit de les coses perdudes.

Perills	Quin amulet utilitzen?	Què passa?
1	Anell d'or	En Curial recupera les forces i pot alliberar les mans que tenia immobilitzades pel gripau.
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

13. Quines paraules agafaríeu de l'arbre?

Escriviu-ne tres de cada tipus.

⇒ Paraules curtes:

⇒ Paraules llargues:

⇒ Paraules conegudes:

⇒ Paraules rares:

⇒ Paraules esdrúixoles:

⇒ Paraules planes:

⇒ Paraules que siguin verbs:

⇒ Paraules que siguin substantius:

⇒ Paraules accentuades:

⇒ Paraules sense accent:

14. Comenteu la poesia d'en Miquel Desclot entre tot el grup i apreneu-vos-la de memòria per poder recitar-la a classe.

Aranya de sostre

A la biga que fa tres
del sostre del dormitori,
una aranya fa el dinar
sense gaire rebombori.

Per primer plat ha caçat
un mosquit dels de trompeta
que porta el dipòsit ple
de sang fresca de poeta.

Per segon ha aconseguit
una mosca vironera
que venia de sucar
del femer d'aquí al darrere.

I per postres vol tastar
l'ala d'una papallona
que a la nit l'ha despertat
amb uns crits com de persona.

Si no para de menjar
aquest munt de proteïnes,
el metge la posarà
a règim de mandarines!

Miquel Desclot

15. L'esquirol Squirrel indica als brons on trobar més coses perdudes. Dibuixeu l'itinerari que fan els quatre brons i indiqueu tot el que es troben pel camí fins que arriben al faig mil·lenari.

Cova d'en Bär

Casa de la Son

Faig mil·lenari

16. El faig diu a l'Afra i a en Curial què han de fer i on trobaran les coses perdudes que els falten, però el fragment que ho explica s'ha desordenat. Ordeneu-lo segons la seqüència real d'accions que han de fer.

L'Afra i en Curial es van mirar una mica aclaparats per les paraules de l'arbre savi i vell i per tota la feina que encara els esperava en aquella nit. Si ho havien entès bé...

Primer

Després

I, finalment

A

...haurien de buscar el castell de la bruixa Hexe, alliberar en Muç i recuperar els poders d'en Reiter.

B

...anar a trobar els arbeits, mirar d'utilitzar els poders d'en Reiter per reomplir el pantà i aconseguir que els arbeits, agraits, els deixessin recuperar les ganes de fer les coses ben fetes.

C

...havien d'anar al poblat del Riure Permanent, a través del túnel on vivia la serpentina silenciosa, i recuperar el somriure.

17. Dibuixeu i expliqueu, en forma de còmic, les dues accions que trobeu més importants des que l'Afra i en Curial surten del poblat del Riure Permanent fins que entren al castell de la bruixa Hexe.

1

2

18. Els brons es veuen envoltats pels esperits guardians de la bruixa. Organitzeu-vos per grups i imagineu-vos que tots junts bufeu tres cops dins l'ampolleta i podeu explicar una història per convèncer als soldats.

Feu un resum del que heu acordat què explicaríeu als soldats.

Una vegada hi havia...

19. Inventeu-vos la recepta d'un encanteri per fer parlar, per fer riure, per fer cantar... o per fer...

Recepta per fer....

Ingredients:

Preparació:

20. En grups de cinc prepareu-vos la representació del fragment que explica com els quatre brons recuperen els poders d'en Reiter i fugen del castell de la bruixa Hexe.

Entre tot el grup penseu:

- ❖ Qui farà cada un dels personatges?
- ❖ Què s'ha de posar cadascú?
- ❖ Quin objecte ha de dur?
- ❖ Què ha de dir?
- ❖ Què ha de fer?

Feu una fitxa del personatge que heu de representar.

Dibuix	Característiques
	<p>Nom:</p> <p>Anys:</p> <p>Descripció física:</p> <p>Manera de ser:</p>

21. Ara ja sabeu qui són les estinfàlides, però, podeu dir quines d'aquestes frases que expliquen coses d'aquestes aus són veritat i quines són mentida?

Les estinfàlides...

1. ...roben el menjar del gripau.
2. ...van en estols de cinquanta o més.
3. ...demanen ajuda als brons.
4. ...abonyeguen les cuirasses dels soldats.
5. ...fan companyia al faig.
6. ...endrapen el primer que troben.
7. ...són molt més grans que les àguiles daurades.
8. ...són ocells depredadors.
9. ...baixen en picat fins al pantà.
10. ...són amigues dels soldats.
11. ...amb el bec llancen boles de foc.
12. ...mengen mosques, mosquits, papallones i larves.

VERITAT

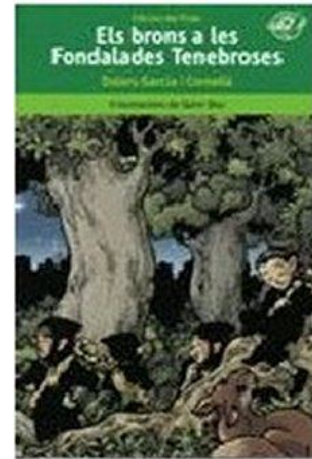
MENTIDA

22. A quin llibre podeu trobar cada una d'aquestes explicacions sobre les nimfes i les bruixes? En un diccionari, en un llibre que parli dels éssers fantàstics o en una novel·la? Aparelleu cada text amb la seva coberta.

Són unes boniques noies, gairebé humanes, la bellesa de les quals és difícil d'igualar. El seu misteriós atractiu pot ser tan perjudicial per als humans, que fins els pot causar la mort.

Personatge dels contes que té poders per fer malifetes.

Ésser mitològic en forma de dona que viu als rius, als boscos o a les muntanyes.

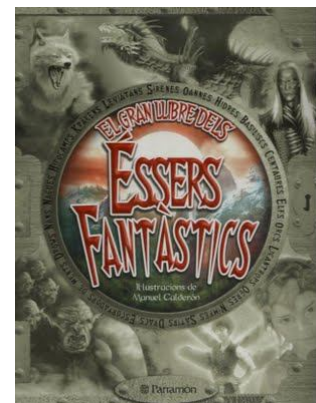
Déu o dotze nimfes bellíssimes, de cabells clars com la lluna, i tan llargs que els cobrien tot el cos van aparèixer de cop...

Són esperits perversos que volen sembrar la discòrdia entre nosaltres.

Era extraordinàriament lletja. Per sota un barret de punta de color groc, li sortien unes grenyes verdes, tan llargues que li arribaven fins a mitja cama. Tenia un nas gros i rodó i uns ulls que a penes es veien sota unes celles gruixudes....

Són dones que practiquen la bruixeria [...]. Fan malefics i encisos de tota mena i criden els esperits i els diables de l'infern perquè les ajudin en les seves malignes tasques.

A partir de la informació que teniu sobre aquests éssers, penseu com explicaríeu a algú que no en sabés res què és una nimfa i què és una bruixa. Per parelles, escriviu l'explicació en un full i llegiu-la als vostres companys i companyes.

23. Ajudeu a recordar a l'Afra, en Curial, en Lleir i en Muç la nit de les coses perdudes a les Fondalades Tenebroses. Completeu el quadre amb les paraules que han desaparegut i obtindreu el resum de tot el que han viscut els quatre brons protagonistes.

Els brons que han perdut coses		Els objectes recuperats			Qui resol la situació
El trobador	Les paraules	Uns cartells amb paraules	El llac L'arbre		Els quatre
El sastre				L'aranya L'esquirol	
	La memòria	La fulla de faig	El faig		L'Afra i en Curial
El jove bron	El coratge	Un pel		L'ós	En Muç
El bron petit			El túnel		L'Afra
	Les ganes de fer les coses ben fetes			La serp	En Curial
En Reiter		Una bossa vermella	El castell	Els soldats La bruixa	

En Muç

Un tió

Les coses perdudes

El somriure

La jove bron

Els esperits fantàstics

En Lleir

Un coixí

La cova

El gripau

Les nimfes

La mare bron

La son

Els poders

El forat del pi

El pantà sec

La serp

Els paranys o entrebancs

Una aixada

24. Imagineu-vos que sou l'autora o l'autor d'aquesta novel·la. Quines coses canviariéu per fer-la encara més interessant?

De l'argument:

Dels personatges:

Del lloc on passa la història:

Del final:

